

---

nimetus

Ladina keel II

täpsustus

valikaine

õppejõud

A.Teesalu

eeldusaine(d)

---

asem

2

t kokku

90.0

t asem

45.0

t näd

3.0

EAP kokku

6.00

LO

0.0

GR

90.0

IND

0.0

SEM

0.0

PR

0.0

---

kvorm

---

asem

EAP

---

eesmärk

Kinnistada ja täiendada algkursuse teadmisi. Mõista keskmise raskusega ladina tekste. Kinnistada võimet huvipakkuvaid ladina tekste iseseisvalt lugeda. Arendada oskust leida küsimustele ja probleemidele iseseisvalt vastuseid, kasutades sõnaraamatuid, grammatikaid ja andmebaase. Laiendada sõnavara tundmist ja olla kindel grammatikas. Õppida võrdlema ladina keele struktuuri ja toimimist, võrreldes eesti ja teiste keeltega. Kogeda edu ladinakeelse teksti eestindamisel. Jõuda oskuseni tõlkida lihtsamaid tekste ka eesti keelest ladina keelde. Avardada arusaama Rooma ühiskondlikest protsessidest ja suhetest 1. sajandil pKr. Tunda ära ladina päritolu sõnu (sh muusikatermineid) ja tüvesid võõrsõnades ja -keeltes.

---

aine sisu

I semester:

- läbida Cambridge Latin Course II raamat (peatükid 15-20)

II semester:

- läbida Cambridge Latin Course III raamat (peatükid 21-28)

Kummalgi semestril omandatakse u. 200 uut sõna

Grammatiliselt kaetakse:

- nimisõnade 1.-5. käändkond, käänete roll ja kasutamine lauseis

- verbide aktiivi kindel kõneviis (olevik, lihtminevik, perfekt, enneminevik; õpime juurde ka I-II tuleviku), infinitiiv ja imperatiiv,

oleviku + perfekti kesksõnad, põhivormid

- erandlikud verbid sum, possum, volo, nolo, fero

- sõnajärg lauses, pea- ja kõrvallused

- omadussõnad: alg-, kesk- ja ülivõrre, erandlikud võrdlusastmed

- asesõnad (isikulised, näitavad, enesekohased, siduvad jt.)
- arvsõnad (põhi- ja järgarvsõnad, seosed intervallinimedega)

Mõlemal semestril ladina keele õpe seotud jutustuste ja tegelaskujude kaudu. Ajaloolised karakterid ja ühiskondlikud suhted Suurbritannias ja Egiptuses 1. saj. pKr. Lood, dialoogid ja harjutused – lugemine ja tõlkimine, sõnavara omandamine (40-50 sõna kuus). Vestlused antiikaja eluolust ja kultuurist võrreldes kaasajaga. Jätkame tutvumist ladinakeelsete laulutekstidega. Vastavalt tudengite huvile loeme muusikateoreetilisi tekstikatkendeid. Kuulame ja laulame muusikanäiteid.

õpiväljundid

Üliõpilane

- tunneb ja kasutab teadlikult ladina häälduspõhimõtteid antiik-, kesk- ja uusajal,
- oskab sõnaraamatu ja grammatikate abiga ladinakeelseid tekste tõlkida,
- valdab elementaarsõnavara,
- märkab ladina päritolu sõnu muusikaterminites ja võõrkeeltes,
- suudab ladina keelega iseseisvalt edasi tegeleda.

Tal on ettekujutus Suurbritannia ja Egiptuse eluolust 1. sajandil pKr.

---

hindamismeetodid

Sügissemestril mitteeristav hindamine (arvestus), mis kujuneb vähemalt 75% osalemisega loengutes ja kõigi jooksvate testide lahendamisega.

Kevadsemestri hindeline (eksam). Kõik eelnev + eksamitöö - individuaalne lugemis- ja tõlkimisülesanne. Eksamil on nii suuline kui kirjalik osa.

I semestril mitteeristav hindamine – arvestus, milleks on tarvis teha jooksvad sõnade- ja grammatikatööd. Positiivse tulemuse annab aktiivne osalemine loengutes, läbitud teemade valdamine ja positiivsele tulemusele tehtud testid (vähemalt 51% õigeid vastuseid).

II semestril eristav hindamine (jooksvad tööd 75%, 25% vastus eksamil). Kehtib

kõik eelnev, kuid lisandub eksamitöö - individuaalne lugemis- ja tõlkimisülesanne.

---

hindamiskriteeriumid

I semestril mitteeristav hindamine. Positiivse tulemuse annab aktiivne osalemine loengutes, läbitud teemade valdamine ja positiivsele tulemusele tehtud testid (vähemalt 51% õigeid vastuseid).

II semestril eristav hindamine (jooksvad tööd 75%, 25% vastus eksamil). Kehtib

kõik eelnev, kuid lisandub eksamitöö - individuaalne lugemis- ja tõlkimisülesanne.

Hindamiskriteeriumid:

Suurepärase „A“: hääldab ladina keelt korrektselt. Valdab täiel määral miinimumsõnavara. Saab tekstist suurepäraselt aru. Tõlgib täpselt ja vabalt ning kaunisse eesti keelde. Määrab grammatilised vormid täielikult ja täpselt. Näitab oma lähenemises iseseisvust ja loovust. Vastus on korrektne 90-100%.

Väga hea „B“: hääldab ladina keelt korrektselt. Saab tekstist väga hästi aru. Tõlgib ladusalt, täpselt ja loovalt kaunisse emakeelde. Vastus on korrektne 80-90%.

Hea „C“: hääldab ladina keelt korrektselt. Tõlkes näitab head arusaamist ja tõlge on ladus, vastused sisu ja grammatika osas on korrektsed 70-80%.

Rahuldav „D“: hääldamises võib esineda ebakindlust. Tõlkes näitab tekstist arusaamist üldjoontes. Vastused sisu ja grammatika osas on korrektsed 60-70%.

Kasin „E“: üliõpilane loeb ja saab tekstist aru vaevaliselt, kuid vastab sisu ja grammatika osas vähemalt 51-60% küsitust korrektselt.

---

kirjandus / repertuaar

Cambridge Latin Course (õpikud 2-3). Cambridge, 2000; 2002.

Ladina-eesti sõnaraamat. Tallinn: Valgus, 2002 (EMTA siseveebis e-sõnastikuna).

Ladina-eesti sõnastik koolidele: <http://www.ut.ee/klassik/dict/>

Anne Lill, Merike Ristikivi, Maria Kanter. Studia Latina. Tallinn, 2002.

Kaarina Rein. Lingua Latina in theologia. Tallinn, 2015.

Maria-Kristiina Lotman. Ladina keel. Grammatika. Tallinn, 2001.

Ernst Nurm. Ladina keele grammatika. 1956 jj.

Toomas Siitan (koost.). Liturgiliste laulude tekste ladina ja eesti keeles. Tallinn, 1992.

Ad libitum: Ladinakeelsete muusikalooliste tekstide andmebaas Thesaurus Musicarum Latinarum (TML).

Rooma kirjanduse antoloogia. (K. Kolk jt.) Tallinn, 2009; (Ü. Torpats jt.) 1971.

Ladina-inglise veebisõnastik: Charlton T. Lewis, Charles Short. A Latin

Dictionary:

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.04.0059>

Keskaja tekstide antoloogiad:

Helen Waddell. A Book of Medieval Latin for Schools. London, 1971.

Keith Sidwell. Reading Medieval Latin. Cambridge, 1995.

Charles H. Beeson. A Primer of Medieval Latin. Washington, 1986.

---

ainekava koostaja

Ave Teesalu